

Bereid je voor op de GEMEENTERAADS- VERKIEZINGEN

OP
TIL

De gemeenteraadsverkiezingen van 2024 zijn in zicht. Werk je rond cultuur voor een lokaal bestuur of intergemeentelijk samenwerkingsverband (IGS)? OP/TIL helpt en ondersteunt jou om je culturele werking op de politieke agenda te zetten. Zo ben je beter voorbereid op de verkiezingen. En weet je wat je kan doen, meteen na de verkiezingen.

www.cultuuroptil.be

VANAF
NU
TOT
2024

GEMEENTE-
RAADS-
VERKIEZINGEN
IN ZICHT

Bereid je voor

▣ Start op tijd

- De gemeenteraadsverkiezingen lijken nog ver weg, maar achter de schermen van politieke partijen zijn ze al top of mind.
- Vanaf nu kan je inspelen op de gemeenteraadsverkiezingen.
- [Bekijk de tijdslijn](#) van OP/TIL. Druk ze af en duid voor jezelf sleutelmomenten aan. OP/TIL biedt in dit document inspiratie. Uiteraard hoeft je niet alle tips uit te voeren. Bepaal jouw plan van aanpak. Wanneer kom jij in actie?

Verzamel input

Welke thema's staan hoog op jouw agenda de komende beleidsperiode? Wat hebben de inwoners van jouw stad/gemeente nodig? Zoek het uit en maak keuzes.

▣ Luister naar anderen

- Ken je de noden en wensen van je publiek of doelgroepen? Breng ze in kaart en zet ze op scherp.
 - Organiseer een bevraging. Of gebruik bestaande onderzoeken, bijvoorbeeld participatiesurvey, vrijetijdsmonitor of je gemeente telt.
- Ken je de noden en wensen van je team? Waar willen zij de komende periode vooral werk van maken of liggen ze wakker van? Doe een interne brainstorm. Bepaal prioriteiten. Vertaal ze op een korte en heldere manier.
- Steek je licht op bij lokale of regionale inspraakorganen voor cultuur of vrije tijd. Zijn er plannen voor een memorandum? Vergeet ook niet te checken bij andere fora zoals een kunstenuitval, niet-georganiseerde jeugd, ...
 - Meestal maken adviesraden zelf, onafhankelijk een memorandum op. Misschien vragen ze jou om een inhoudelijke of praktische insteek. Pik hun signalen op. Geef informatie en tools bij de opmaak van hun memorandum.
- Pols bij je collega's van andere diensten (vrije tijd, sport, jeugd, welzijn, diversiteit, ...). Eventueel spelen dezelfde uitdagingen en thema's en kan je samen draagvlak creëren en het geïntegreerd aanpakken. Maak cultuur een zaak van iedereen, leg linken en duid de rol die cultuur kan spelen.
- Ben je lid van een IGS cultuur? Informeer er naar de regionale culturele uitdagingen. Ze kunnen overlappen met de lokale. Bundel de krachten en pak ze samen aan.

▣ Informatie ligt voor het rapen

- Vind je nog partijprogramma's van de vorige verkiezingen? Screen ze. Wie had toen al oog voor jouw thema's? En kwam er iets in huis van die standpunten?
- Neem er de BBC van de huidige legislatuur bij: wat is ook relevant voor de toekomst? Waar kan je op verder werken? Welke nieuwe noden en wensen kwamen er de afgelopen periode bij? Wat blijft een uitdaging?
- Welke lastige vragen kreeg je de afgelopen periode over jullie werking? Lijst ze op. Formuleer antwoorden. Bots je op problemen of grenzen in dat antwoord? Ze zijn een indicatie van wat moet veranderen.

Verwerk de verzamelde input

Vertaal op maat van de doelgroep.

▣ Maak nú werk van een memorandum

- In de meeste gemeenten maakt het managementteam (MAT) een ambtelijk memorandum op. Het is een veelgebruikte manier om input te geven aan het beleid en is een inspiratiebron bij de opmaak van de beheers- en beleidscyclus (BBC) na de verkiezingen. Maar ze zijn ook een infobron voor partijprogramma's.
- Maak je geen deel uit van het MAT en kan je er moeilijk op inbreken? Zorg er dan voor dat jouw input op de juiste bureaus terecht komt.
- Integreer cultuur in het ambtelijk memorandum. Denk niet alleen vanuit je eigen winkel, kom van je cultuureiland en leg linken met andere vrijetijdsbeleidsdomeinen. Belicht de rol van cultuur en expliciet die van jouw werking om de meerwaarde van cultuur voor andere beleidsdomeinen zichtbaar te maken.
- OP/TIL lijst inspiratiebronnen voor je op. [Check ze hier](#). VVSG maakte een memorandum op over de vrijetijdsthema's. Ook OP/TIL leverde een bijdrage. [Check ze hier](#).
- Naast een memorandum zijn er ook andere manieren om jouw thema's te delen. Let op met te lange nota's. Maak je input kort en bevattelijk. Formuleer kernboodschappen. Of vertaal jouw thema's in een infographic of maak het visueel.

Verspreid je boodschap

Lokale politieke partijen, beleidsmensen, regio-coördinatoren en hun stakeholders zijn altijd op zoek naar informatie. Tijd om jouw kennis, expertise en gerealiseerde output te delen.

▣ Voordat je gaat delen

- Heb je nog een goedkeuring nodig van een RVB, adviesraad, werkgroep, collega's ... voordat je jouw info wereldkundig maakt?
- Ging er een externe blik, iemand die je werking niet kent, door jouw input? Als die persoon het begrijpt, zit je goed.
- Weet je aan wie je de info best bezorgt? Breng belangrijke personen in kaart, door een stakeholderanalyse te maken. Die komt later zeker nog van pas.
- Ben je lid van een IGS? Vergeet niet om de regiocoördinator te informeren.

▣ Inspiratie voor lokale politici

- In aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen zoeken partijen relevante insteken en inspiratie voor hun partijprogramma's. In een partijprogramma staan de grote lijnen waar een partij voor gaat. Het communiceert standpunten, bijvoorbeeld of die nieuwbouw voor cultuur er wel of niet moet komen. En is bedoeld om burgers te overtuigen op hen te stemmen. De stijl is kort, bondig en voor een breed publiek.
- Weetje: een partijprogramma kan een insteek zijn bij onderhandelingen na de verkiezingen om tot een bestuursakkoord te komen.
- Wil je één van jouw thema's laten landen in een partijprogramma? Denk aan het format: het moet kort en bondig. Details zijn hier niet op hun plaats. Sta stil bij hoe je jouw thema's op een gepaste manier aanbiedt.
- Bezorg altijd aan alle partijen dezelfde info.

▣ Tips tijdens het delen

- Wees niet de zoveelste mailer in de dagelijkse stroom aan berichten.
- Zorg ervoor dat je iets fysiek kan afgeven.
- Bezorg het persoonlijk. Ideaal om de contacten in je netwerk te onderhouden.
- Kregen de initiatieven van de adviesraden voldoende gehoor? Inspireer en ondersteun ze. Bijvoorbeeld door een persactie met de cultuurraad, een fotomoment van de overhandiging van het memorandum op de gemeenteraad, een ludieke actie die je infographic in de kijker zet, een infomoment voor de betrokken schepenen en breder.

VANAF
JAN 2024
TOT
13 OKT
2024

VERKIEZINGS- KOORTS STIJGT

Ken je netwerk en hou het warm

- Na het delen van je voorbereidende werk blijft het belangrijk om te netwerken. Wees aanwezig op lokale netwerkmomenten, bijvoorbeeld een nieuwjaarsreceptie van politieke partijen, verenigingen, wijkcomités, gemeente/stad ... En herhaal telkens wat jij belangrijk vindt.
- Woon debatten bij of organiseer er zelf een.
- Na je stakeholderanalyse weet je wie mee draagvlak kan creëren voor jouw werking. Leg eerste contacten, hou ze warm of wakker bestaande lauwe contacten aan.
- Ben je geen lid van het MAT? Breng in kaart wie na de gemeenteraadsverkiezingen aan de schrijftafel zit van de BBC. Het kan geen kwaad om de band met bepaalde personen van het MAT aan te halen of beter kennis te maken. Kennen ze jouw werking? Nodig ze uit voor een blik achter de schermen of een activiteit.
- Volg de aanloop naar de Vlaamse en federale verkiezingen.

Na de zomer-
vakantie gaan
de meeste
campagnes
van start.

▣ Start van lokale verkiezingscampagnes

- Vind je dat jouw schepen de voorbije beleidsperiode sterk werk leverde en/of acht je de kans groot tot herverkiezing. Toon je appreciatie, ook publiek, door de schepen af en toe een forum te geven. Welke activiteiten zetten jullie samenwerking op een leuke of verrassende manier in de kijker? Denk hierover na. Maak bijvoorbeeld een persbericht en vraag je schepen of burgemeester mee op de foto. Zo maak je ook duidelijk dat je kan scoren met een goed cultuurbeleid. Dat maakt cultuur populair voor andere politici. Hoor jij daar ook de win-win?
- Organiseer zelf een debat of gespreksavond en geef lokale politici die zich kandidaat stellen een forum. Betrek externe experts, iemand uit de regio of mensen uit de Vlaamse politiek met een visie op cultuur.
- Denk ook hier aan de rol van cultuur voor andere beleidsdomeinen. Zet in op een geïntegreerd verhaal. Zo wek je ook de interesse van mensen die minder gefocust zijn op enkel en alleen cultuur.

Hou ogen en oren open

- Verzamel de verschillende partijprogramma's. Screen ze en wees op de hoogte.
- Check sociale media.
- Volg de lokale en regionale actualiteit goed op. Weet wat er reilt en zeilt in jouw gemeente en bij de buurgemeenten.